

Kuršo hercogu kripta

Kuršo hercogu kripta

Atidaryta kasdien be išeļginiu dienu
no gegužes 1 d. iki spalio 31 d. 9.00 – 17.00

Informacija ir paraškos ekskursijoms

T. +371 63962197, +371 26499151, booking@rundale.net

Latvijas žemēs ūkio universiteto muzejus

Ekspozicija skirta Jelgavas rūmju istorijai, architektūrai,
statybos istorijai, interjero puošybai ir apstatymui

T. +371 63005617; muzejs@llu.lv

Jelgavas regioninis turizmo informacijos centras

Akadēmijas iela 1, Jelgava, LV-3001, Latvija

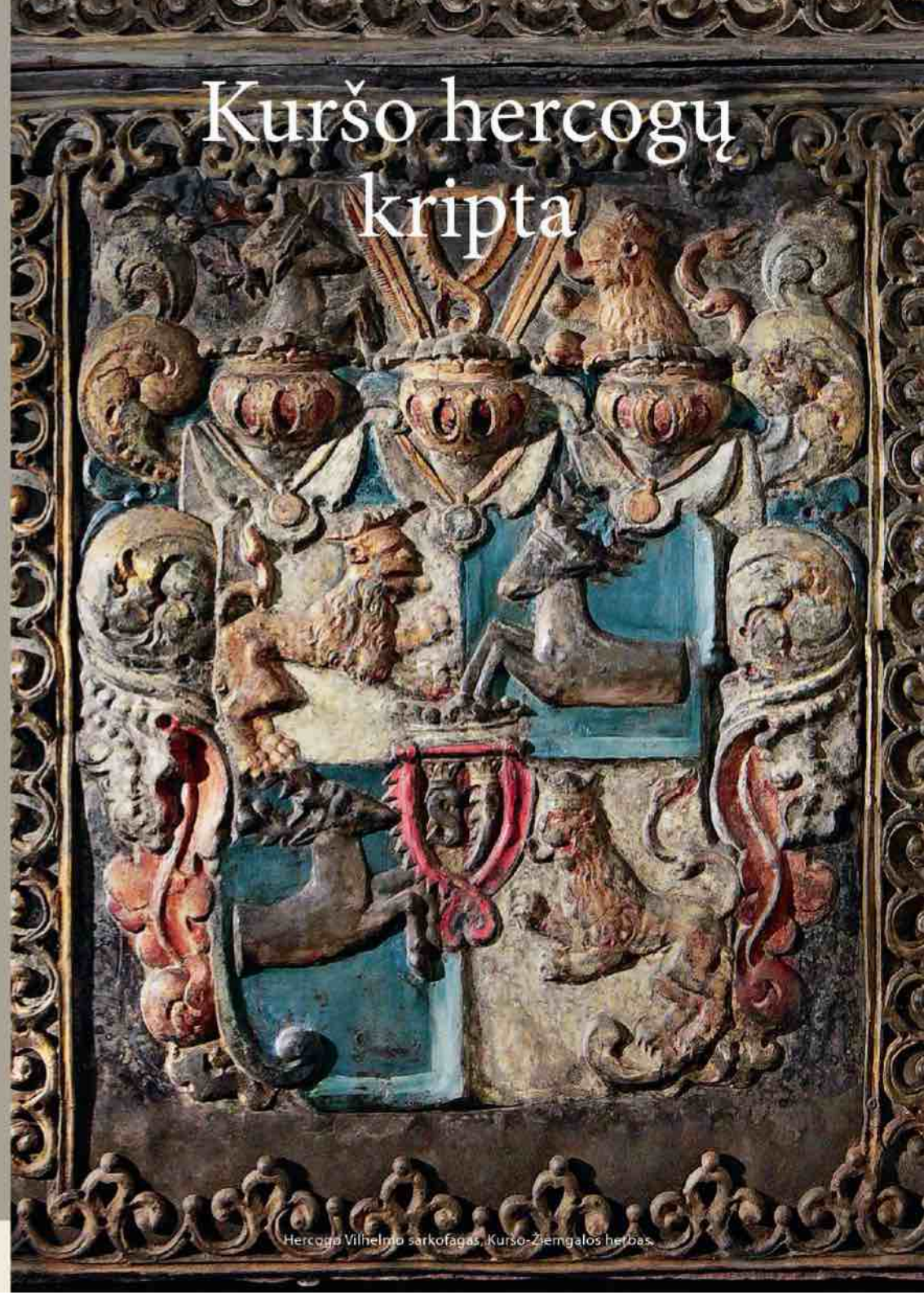
T. +371 63005445, tic@tomis.jelgava.lv

Rundāles pils muzejs Pilsrundāle, Rundāles novads, LV-3921, Latvija

T. +371 63962274, +371 63962197, +371 26499151, booking@rundale.net, www.rundale.net

© Rundāles pils muzejs, 2019

Kuršo hercogu kripta

Hercoga Vilhelmo sarkofags, Kuršo-Ziemgalos herbas

Jelgavas rūmai, vaizdas nuo tilto

Hercogienės Luīzoz Šarlotēs laidotuvu tēisena

Kuršo hercogu kriptā senojoje pilijē. XVIII a. 4-asis dešimtmetis

Hercogienēs Sofijas Amelijos sarkofags

Kuršo hercogu kriptā Jelgavas rūmuosē yā didžiausia tokio tipo laidojimo vieta Latvijojē, be to, viena iš ne- daugelio valdovū dinastijū laidojimo vietū pasaulyē, pasiekiamo lankytojams. Joje palaidoti 24 Ketleriū dinastijos bei 6 Bironū dinastijos atstovai. Iš pradziū kriptā buvo įrengta po 1582 m. pašventinta Jelgavas rūmū bažnyčia. Pirmasis joje buvo palaidotas hercogas Gothardas (†1587), tada – trys jo anksčiau mirę sūnūs, prieš tai palaidoti Kuldygos pilijē.

Hercogo Ernsto Johano ir hercogienēs Benignos Gotlybos sarkofagai

1737 m. bažnyčia kartū su senaja hercogu rezidencija nugriovė, kad atlaisvintū vietā naujiesiems Frančesko Rastrellio (*Rastrelli*) projektuotiems rūmams. Palaikus laikē pernešę į pasiūrę iki 1740 m., kai buvo parengtos dvī patalpos naujū rūmū cokoliniam aukštē. 1820 m. pastatyta erdvesnė kriptos patalpa pietrytiniame rūmū kampe, kur ji tebėra ir dabar. Kriptos langus dengia kaltinės dekoratyvinės geležies grotos su hercogo Ernsto Johano monograma.

Bėgant amžiams hercogu kriptos keletą kartū buvo negailestingai nuniokotos ir apiplėštos. 1705 m. sarkofagus išplėšė švedū kareiviai, 1919 m. kriptą nusiaubė tiek bolševikū, tiek Bermonto-Avalovo armijū kareiviai. Nepriklausomos prieškario Latvijos metais sarkofagai restauruoti, kriptā suremontuota ir paplatinginta, 1935 m. ji tapo prieinama apžiūrai. Po Antrojo

Hercogo Vilhelmo sarkofagas

pasaulinio karo kriptā ilgā laiką buvo siaubiamā ir bjauruojama.

Nuo 1987 m. Kuršo hercogu kriptā pateko Rundalės rūmū muziejaus žinion, 1990 m. ji atidaryta lankytojams. Atsižvelgiant į istorinę ir meninę kriptos vertę joje įrengtas muziejus, kurio uždavinys – visavertis rūpestis objektu ir jo saugojimas nuo natūralaus nykimo procesū. Nedrumščiant šios vietos ramybės vyksta karstū, sarkofagū, tekstilės dirbinių konservavimo ir restauravimo, palaikū tvarkymo ir išsaugojimo darbai.

Dekoratyvinės kaltos geležies lango grotos

Hercogo Jakobo sarkofagas

Kriptojē padėtas 21 metalinis sarkofagus ir 9 mediniai karstai. Seniausias yra Kuršo hercogo Gothardo sūnaus Zigimundo Alberto (†1569) alavinis sarkofagas. Hercogo Gothardo sarkofagus yra paprastas, nedaug puošmenū turi ir jo žmonos Anos (†1602) bei hercogo Vilhelmo žmonos Sofijos (†1610) sarkofagai, tačiau jie padengti išgraviruotais herbais ir užrašais. Puošniausi alaviniai sarkofagai su reljefiniais manierizmo stiliaus ornamentais skirti hercogieni Elžbietai Magdalenai (†1649; sarkofagą padarė Jelgavos alavo liejikas Francas Varnratas (*Warnrath*)),

jos vyrui hercogui Frydrichui (†1642) ir hercogui Vilhelmui (†1640). Atskirą panašios formos sarkofagū grupę sudaro hercogo Jakobo (†1681), jo žmonos Luīzoz Šarlotēs (†1676) bei sūnaus Karlo Jakobo (†1676) barokiniai alavo sarkofagai, kurie, reikia manyti, pagaminti vienu metu (1676–1677). Jie papuošti reljefiniu akanto lapū ornamentu ir Kuršo-Žiemgalos herbais. Hercogienēs Sofijos Amelijos (†1688) sarkofagas atspindi baroko stiliaus polinkį į kraštutinį prašmatnumā ir puošmenū gausā, tačiau jos vyro Frydricho Kazimiro (†1698) sarkofagas yra dingęs 1705 m. Paskutinio Ketleriū dinastijos valdovo Ferdinando (†1737) masyvusis alavo sarkofagas pagamintas Dancigē. 1784 m. ten pat padaryti ir variu apkalta sarkofagai Bironū giminės nariams – hercogui Ernstui Johanui (†1772), jo žmonai Benignai Gotlybai (†1782) ir jų vaikaičiui (†1766). Naujiesių palaidojimą Kuršo hercogu kriptojē žymi princesės Šarlotēs Fryderikos (†1791) karstas. Jos tėvai – paskutinis Kuršo hercogas Pēteris (†1800) ir hercogienė Dorotėja (†1821) – palaidoti Zagano hercogystėjē Silezijoje (dabar Žaganio (*Žagan*)) miestas Lenkijoje).

Patalpojē šalia kriptos galima pamatyti restauruotū įkapiū, tekstilės dirbinių fragmentū ir kitū iš senovės pasiekusių daiktū.

Restauruoti drabužiai muziejaus ekspozicijoje

Hercogo Frydricho Kazimiro liemenė ir mantijos fragmentas

Foto: Imants Lancmanis, Velta Lejere